

Список використаних джерел

1. Paliy, A. P., Mashkey, A. M., Sumakova, N. V., & Paliy, A. P. (2018). Distribution of poultry ectoparasites in industrial farms, farms, and private plots with different rearing technologies. *Biosystems Diversity*, 26(2), 153-159. <https://doi.org/10.15421/011824>
2. Horváth, G., Pereszlényi, A., Akesson, S., & Kriska, G. (2019). Striped bodypainting protects against horseflies. *Royal Society Open Science*, 6(1), 181325. doi:10.1098/rsos.181325
3. Paliy, A. P., Sumakova, N. V., Paliy, A. P., & Ishchenko, K. V. (2018). Biological control of house fly. *Ukrainian Journal of Ecology*, 8(2), 230-234. doi:10.15421/2018_332
4. Paliy, A. P., Sumakova, N. V., Mashkey, A. M., Petrov, R. V., Paliy, A. P., & Ishchenko, K. V. (2018). Contamination of animal-keeping premises with eggs of parasitic worms. *Biosystems Diversity*, 26(4), 327-333. <https://doi.org/10.15421/011848>
5. Kojima, T., Oishi, K., Matsubara, Y., Uchiyama, Y., Fukushima, Y., Aoki, N., Sato, S., Masuda, T., Ueda, J., Hirooka, H., & Kino, K. (2019). Cows painted with zebra-like striping can avoid biting fly attack. *PLOS ONE*. 14(10), e0223447. doi:10.1371/journal.pone.0223447.

УДК 636.7.043 (477)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СЛУЖБОВИХ СОБАК У МИТНИХ ПІДРОЗДІЛАХ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Сусол Р.Л., д.с.-г.н., Косенко С.Ю., к.с.-г.н.
(Одеський державний аграрний університет)

Застосування службових собак при здійсненні митного контролю для виявлення заборонених до обігу товарів вже давно довело свою ефективність. З метою недопущення дестабілізації соціально-політичної та економічної ситуації в регіоні, попередження проявів диверсійно-терористичного характеру, всі транспортні засоби, які в'їжджають в Україну, підлягають ретельному огляду митниками із залученням службових собак та необхідних технічних засобів [4]. В умовах сьогодення актуальність кінологічної складової в роботі митників не викликає ніяких сумнівів, саме тому метою досліджень був моніторинг результатів використання службових собак в різних підрозділах Державної фіскальної служби України.

Згідно "Положення про кінологічне забезпечення в ДФС України" [2], для роботи у складі кінологічних команд митниць можуть використовуватися собаки будь-яких порід, крім декоративних та бійцівських, з урахуванням

критеріїв підбору й специфіки використання. Якщо розглядати результати роботи службових собак митниці в розрізі порід, виявляється, що кращі результати належать лабрадорам ретриверам, спаніелям та бельгійським вівчаркам. Так, з початку 2020 року англійські кокер-спанієлі Боня і Чейз Галицької митниці виявили 20 кг гашишу у запасному колесі автомобілю, а також частини зброї та гвинтівку. Протягом того ж тижня у поштовому відправленні Боня виявив пакет з 22 г коноплі та 200 таблеток обмеженого обігу Diazepam. На рахунку лабрадорів-ретриверів з Галицької митниці Хільди та Стіфа майже 700 патронів. Лабрадор Ів Сен Лоран, який належить Слобожанській митниці Держмитслужби, в січні виявив 12 кг канабісу в паливному баці автомобіля, а наприкінці грудня - наркотичні пігулки в банці з варенням. Досить вдало працюють собаки цієї породи по пошуку вибухівки, зброї та боеприпасів. Так, наприкінці січня лабрадором Альмою (Vensi Rachel) Одеської митниці Держмитслужби було виявлено 80 набоїв до вогнепальної зброї та магазини до них, які прибули до Одеського порту в багажному відділенні автомобіля, придбаного на аукціоні у США.

Останніми роками в різних кінологічних підрозділах все ширше використовують собак породи бельгійська вівчарка (малінуа). Вони показують неабиякі результати у роботі поліції, охорони, військових підрозділах. В якості детекторів успішно працюють по пошуку наркотичних і вибухових речовин, тютюнових виробів та бурштину. За даними останніх двох місяців на митному посту «Харків-аеропорт» [Слобожанської митниці Держмитслужби](#) службовий пес породи малінуа Тайсон виявив 3 гр наркотиків у пачці з жувальною гумкою. Відмінні успіхи у пошуку наркотичних речовин належать бельгійській вівчарці Фіфі (Дженестра El Amigo Alegre) з Одеської митниці Держмитслужби. У цьому році вона допомогла знайти канабіс (8,5 грамів) у внутрішній кишені куртки одного з пасажирів Одеського аеропорту. Іншим разом зреагувала на запах наркотичної речовини, яку навмисне змішали з тютюном [3]. Велику партію контрабандних цигарок - 13500 штук було виявлено Волинською митницею Держмитслужби за допомогою бельгійської вівчарки Кнута.

В митній службі в якості собак-детекторів використовують тварин і інших порід - німецька вівчарка, фокстер'єр, джек расел тер'єр. Вони також мають значні досягнення: 30 січня німецька вівчарка Джессі виявила 250 пачок контрабандних цигарок на митному посту "Лужанка" Закарпатської митниці; фокстер'єр Арчі на митному посту "Гоптівка" Слобожанської митниці знайшов 12 кг наркотичної речовини у паливному баку автомобіля. Але поширене використання бельгійських вівчарок у різних видах кінологічних служб обумовлено, в першу чергу, їх високою витривалістю і здатністю працювати майже цілодобово, яка робить більш ефективним та економічно обґрунтованим їх утримання і використання.

У Державній фіскальній службі наразі налічується біля ста кінологічних команд [1]. Службові собаки є одним з надійних інструментів в здійсненні митного контролю для боротьби з незаконним переміщенням товарів та транспортних засобів, що є об'єктами порушення митних правил. За звітами

регіональних митниць Держмитслужби, з початку 2020 року працівники кінологічних команд 69 разів виявляли предмети правопорушень митних правил, а саме: незаконне перевезення 25 тис пачок цигарок, 1,1 тис набойів, 5,3 тис таблеток наркотичної дії та 52 кг наркотичних речовин [4].

За підсумками 2019 року одеський підрозділ Державної фіскальної служби зайняв перше місце в таможеній системі України по виявленню наркотичних речовин. У 2017 році за допомогою службових собак було зафіксовано 11 випадків незаконного провозу вантажу, у 2018 - 34, а в 2019 - 91 [3].

Наразі кінологічний відділ одеської митниці налічує 8 собак, з яких один фокстер'єр та 7 - бельгійські вівчарки .

Список використаних джерел

1. Кінологічне забезпечення ДФС є підгрунтям рішучого "Ні" свавіллю контрабандистів. URL: <http://km.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/362706.html>.

2. Положення про кінологічне забезпечення в Державній фіскальній службі України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z1664-15>.

3. Таможенники на чотирьох лапах: как в Одессе собаки ищут запрещенные вещества. URL: <http://bit.ly/2GvaVxa>.

4. Щуцький О. Наша мета — удосконалення методів митного контролю на кордоні. ВІСНИК: офіційне видання державної фіскальної служби України. 2018. № 45 (997). URL: <http://www.visnuk.com.ua/ru/issue/5683>.

УДК 636.082

ОЦІНКА СЕЛЕКЦІЙНИХ ОЗНАК КОНЕЙ ТРАКЕНЕНСЬКОЇ ПОРОДИ

Бєлікова К.В., аспірант¹
(КУ «Миколаївський зоопарк»)

Тракененська порода коней виведена у Німеччині у XVIII-XIX сторіччях для забезпечення потреб країни у військових та сільськогосподарських конях [1]. За даними звіту Тракененської асоціації за 2017 рік популяція тракененських коней у Німеччині складає 147 жеребців-плідників та 2502 племінних кобили. Тракененська асоціація нараховує 3530 членів, територія дії Асоціації поширюється на Німеччину та країни Європейського союзу [2, 3]. Тракененських коней розводять у багатьох країнах світу, в тому числі і в Україні. Наукових досліджень по результатах використання і моніторингу

---

¹ Науковий керівник – доктор с.-г. наук І.В. Ткачова